ΕΤΟΣ Β΄. *Εν Ἡρακλείῳ Κρήτης τῇ 29 Ἀπριλίου 1912* ΑΡΙΘ. 70

# ΠΟΙΜΗΝ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΝ ΚΡΗΤΗι ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΔΑΠΑΝΗι ΤΩΝ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΚΡΗΤΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ



# ΤΗι ΚΥΡΙΑΚΗι ΤΟΥ ΤΥΦΛΟΥ

## ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

*Πράξεων τῶν Ἀποστόλων τὸ ἀνάγνωσμα (Πράξ. ΙΣΤ΄. 16—34*

*Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐγένετο, πορευομένων ἡμῶν τῶν Ἀποστόλων εἰς προσευχήν, παιδίσκην τινά, ἔχουσαν πνεῦμα Πύθωνος, ἀπαντῆσαι ἡμῖν, ἥτις ἐργασίαν πολλὴν παρεῖχε τοῖς κυρίοις αὐτῆς μαντευομένη. Αὕτη κατακολουθήσασα τῷ Παύλῳ καὶ ἡμῖν, ἔκραζε λέγουσα· Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι δοῦλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου εἰσίν, οἵτινες καταγγέλλουσιν ἡμῖν ὁδὸν σωτηρίας. Τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. Διαπονηθεὶς δὲ ὁ Παῦλος καὶ ἐπιστρέψας τῷ πνεύματι εἶπε· Παραγγέλλω σοι, ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐξελθεῖν ἀπ᾽ αὐτῆς. Καὶ ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. Ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπὶς τῆς ἐργασίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενοι τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν, εἵλκυσαν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας· καὶ προσαγαγόντες αὐτοὺς τοῖς στρατηγοῖς, εἶπον· Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράσσουσιν ἡμῶν τὴν πόλιν, Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες, καὶ καταγγέλλουσιν ἔθη, ἃ οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν παραδέχεσθαι, οὐδὲ ποιεῖν, Ρωμαίοις οὖσι. Καὶ συνεπέστη ὁ ὄχλος κατ᾽ αὐτῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ περιρρήξαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐκέλευον ῥαβδίζειν. Πολλάς τε ἐπιθέν-*

*τες αὐτοῖς πληγάς, ἔβαλον εἰς φυλακήν, παραγγείλαντες τῷ δεσμοφύλακι ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτούς· ὃς παραγγελίαν τοιαύτην εἰληφώς, ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν ἠσφαλίσατο εἰς τὸ ξύλον. Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον Παῦλος καὶ Σίλας προσευχόμενοι ὕμνουν τὸν Θεόν· ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμιοι. Ἄφνω δὲ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, ὥστε σαλευθῆναι τὰ θεμέλια τοῦ δεσμωτηρίου· ἀνεῴχθησάν τε παραχρῆμα αἱ θύραι πᾶσαι, καὶ πάντων τὰ δεσμὰ ἀνέθη. Ἔξυπνος δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ καὶ ἰδὼν ἀνεῳγμένας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, σπασάμενος μάχαιραν, ἔμελλεν ἑαυτὸν ἀναιρεῖν, νομίζων ἐκπεφευγέναι τοὺς δεσμίους. Ἐφώνησε δὲ φωνῇ μεγάλῃ ὁ Παῦλος, λέγων· Μηδὲν πράξῃς σεαυτῷ κακόν· ἅπαντες γάρ ἐσμεν ἐνθάδε. Αἰτήσας δὲ φῶτα εἰσεπήδησε καὶ ἔντρομος γενόμενος προσέπεσε τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλᾳ. Καὶ προαγαγὼν αὐτοὺς ἔξω, ἔφη· Κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ; Οἱ δὲ εἶπον· πίστευσον ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ σωθήσει σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. Καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου καὶ πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. Καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτός, ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν· καὶ ἐβαπτίσθη αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ πάντες παραχρῆμα. Ἀναγαγών τε αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, παρέθηκε τράπεζαν καὶ ἠγαλλιάσατο, πανοικὶ πεπιστευκὼς τῷ Θεῷ.*

Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, καὶ οἱ οἰκεῖοι καὶ ξένοι, νὰ πάσχουν, ὅλοι νὰ ὑποφέρουν τὰ μεγαλείτερα κακά, ὅλος ὁ κόσμος ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον νὰ καταστραφῇ, ὅταν ἐξυπηρετῶνται καὶ αὐξάνουν τὰ ὑλικὰ κέρδη τοῦ ὑλόφρονος ἀνθρώπου, ὅλα κατ᾽ αὐτὸν πηγαίνουν θαυμάσια! Καὶ τὸ ἐναντίον, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι νὰ εἶνε ὑγιεῖς καὶ εὐτυχεῖς, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι νὰ ἔχουν ὅλα τὰ ἀγαθά, ὅλος ὁ κόσμος νὰ ἀκμάζῃ καὶ νὰ χαίρῃ, ὅταν παραβλάπτωνται τὰ ὑλικὰ συμφέροντα τοῦ ἀφωσιωμένου εἰς τὴν ὕλην ἀνθρώπου, ὅλα εἶνε μαῦρα καὶ σκοτεινὰ δι᾽ αὐτόν! Τρανὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀληθείας ταύτης δίδει τὸ σημερινὸν ἀποστολικὸν ἀνάγνωσμα. Οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι θεραπεύουν ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μίαν ὑπηρέτριαν, «παιδίσκην τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα Πύθωνος», ἡ ὁποία ἐπαγγελλομένη τὴν μάντιν προσεπόριζεν ἐκ τῆς μαντείας πολλὰ κέρδη εἰς τοὺς κυρίους αὐτῆς. Καὶ οὗτοι, ἀντὶ νὰ αἰσθανθῶσι χαρὰν διὰ τὴν θεραπείαν ταύτην τῆς πασχούσης ὑπηρετρίας των, ἀντὶ νὰ αἰσθανθῶσιν εὐγνωμοσύνην καὶ εὐχαριστήσωσι τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους, οἱ ὁποῖοι ἐκ φιλανθρωπίας ἀπήλλαξαν αὐτὴν ἀπὸ τοὺς φοβεροὺς ὄνυχας τοῦ πονηροῦ πνεύματος, τυφλωμένοι ἀπὸ τὴν πλεονεξίαν των, ἀποβλέποντες μόνον εἰς τὴν ἀπώλειαν τοῦ κέρδους, τὸ ὁποῖον διέφευγεν ἀπὸ τὰς χεῖράς των,

κατήγγειλαν αὐτοὺς εἰς τοὺς ἄρχυντας «ὅτι ἐκταράσσουσι τὴν πόλιν», καὶ ἐζήτησαν τὴν τιμωρίαν αὐτῶν! Καὶ οἱ ἄρχοντες, ἀντάξιοι τῶν ἀρχομένων, διατάσσουν νὰ γυμνώσουν καὶ νὰ δείρουν καὶ δεσμίους νὰ φυλακίσουν τοὺς Ἀποστόλους. Ἀλλ' ἡ θεία δύναμις καὶ προστασία, ἡ ὁποία ἐπαγρυπνεῖ πάντοτε ἐπὶ τῶν πιστῶν τοῦ Κυρίου, ἤνοιξε διὰ σφοδροῦ σεισμοῦ κατὰ τὸ μεσονύκτιον τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, ὅπου ἐκρατοῦντο, καὶ ὅλων τῶν φυλακισμένων τὰ δεσμὰ ἐλύθησαν! Ὁ δεσμοφύλαξ ἐξυπνᾷ ἔντρομος ἐκ τοῦ γενομένου σεισμοῦ, καὶ ἐκ φόβου ὅτι οἱ φυλακισμένοι ἐδραπέτευσαν, ἀπεπειράθη ν' αὐτοκτονήσῃ. Ἀλλ' ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐμποδίζει αὐτὸν διαβεβαιῶν ὅτι οὐδεὶς ἐδραπέτευσε. Καὶ πεισθεὶς πράγματι ἐκ τῆς παρατηρήσεως, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν, ὅτι ὅλοι ἦσαν ἐκεῖ, συγκινηθεὶς διὰ τὰ γενόμενα, «προσέπεσε τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλᾳ» καὶ ἠρώτησεν αὐτοὺς τί πρέπει νὰ κάμῃ, διὰ νὰ σωθῇ. «Πίστευσον ἐπὶ τὸν Κύριον καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου, ἀποκρίνονται εἰς αὐτόν. Καὶ τῷ ὄντι ἐπίστευσε καὶ ἐβαπτίσθη μεθ' ὅλης τῆς οἰκογενείας του, «ἀναγαγών τε αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ παρέθηκε τράπεζαν καὶ ἠγαλλιάσατο πανοικὶ πεπιστευκὼς τῷ Θεῷ».

Καὶ οἱ κύριοι, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, εἶχον ὑλικὸν κέρδος ἀπὸ τὰς μαντείας τῆς ὑπηρετρίας των. Καὶ ὁ δεσμοφύλαξ εἶχεν ὑλικὸν κέρδος ἀπὸ τὸν μισθὸν τῆς θέσεώς του. Καὶ οἱ πρῶτοι εἶδον θαῦμα, τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς ὑπηρετρίας των ἀπὸ τὸ πονηρὸν πνεῦμα, τὸ ὁποῖον τὴν ἠνώχλει. Καὶ ὁ δεύτερος εἶδε θαῦμα, τὸν φοβερὸν σεισμόν, ὁ ὁποῖος ἤνοιξε τὰς θύρας τῆς φυλακῆς καὶ ἔλυσε τὰ δεσμὰ τῶν φυλακισμένων. Τὸ πρῶτον θαῦμα ἀπεστέρει τοὺς κυρίους τὰ κέρδη τῆς μαντείας τῆς «παιδίσκης». Τὸ δεύτερον θαῦμα ἀπεστέρει τὸν δεσμοφύλακα τὸ κέρδος τῆς θέσεώς του, τὴν ὁποίαν ἔχασε. Καὶ οὗτος καὶ ἐκεῖνοι εὑρίσκοντο ὑπὸ τὰς αὐτὰς ἀκριβῶς συνθήκας. Καὶ ὅμως οὗτος ἐπῆρε δρόμον ἀκριβῶς ἀντίθετον ἐκείνων! Διότι οὗτος μὲν συνεκινήθη ἀπὸ τὸ γενόμενον θαῦμα καὶ τὰ ἐπακόλουθά του, ἐφωτίσθη τὸν νοῦν καὶ διέγνωσε τὴν ἀλήθειαν, τὴν παντοδυναμίαν καὶ τὸ ἠθικὸν ὕψος τοῦ Θεοῦ, τὸν ὁποῖον ἐκήρυττον οἱ Ἀπόστολοι, καὶ «προσέπεσεν» εἰς αὐτούς, καὶ ἠρώτησε τί πρέπει νὰ κάμῃ πρὸς σωτηρίαν του, καὶ ἐπίστευσε, καὶ ἐβαπτίσθη, καὶ ἐσώθη αὐτὸς καὶ ἡ οἰκογένειά του. Ἐκεῖνοι ὅμως, ὄχι μόνον δὲν συνεκινήθησαν ἀπὸ τὸ γενόμενον θαῦμα τῆς θεραπείας τῆς «παιδίσκης», ἀλλὰ καὶ ἠγανάκτησαν καὶ ἐξηγριώθησαν, καὶ κατήγγειλαν εἰς τοὺς ἄρχοντας τοὺς εἰρηνικοὺς καὶ πρᾴους Ἀποστόλους «ὅτι συνταράσσουσι τὴν πόλιν», καὶ ἐζήτησαν τὴν τιμωρίαν αὐτῶν! Ἀλλὰ ποῦ ἆρά γε πρέπει νὰ ζητήσωμεν τὴν αἰτίαν τῆς ἀντιθέσεως ταύτης; Ποία ἆρά γε εἶνε ἡ αἰτία τοῦ φαινομένου, νὰ εὑρίσκωνται δύο ἄνθρωποι ὑπὸ τὰς ἰδίας ἀκριβῶς συνθήκας καὶ ἐν τούτοις νὰ λαμβάνουν ἀντίθετον διεύθυνσιν; Δὲν εἶνε, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, πολὺ δύσκολον ν' ἀνεύρωμεν τὴν ἐξήγησιν τοῦ φαινομένου, ν' ἀνακαλύψωμεν τὴν ἀληθῆ αἰτίαν αὐτοῦ. Ἡ αἰτία εἶνε, ἡ διάφορος, ἡ ἀντίθετος ἀντίληψις, τὴν ὁποίαν εἶχον ἑκάτεροι, περὶ τῶν ὑλικῶν κερδῶν, περὶ τῆς ὕλης, περὶ τοῦ πλούτου. Οἱ μὲν κύριοι τῆς παιδίσκης ἐθεώρουν τὰ ὑλικὰ κέρδη, τὸν πλοῦτον, ὡς τὸν μόνον σκοπὸν τοῦ βίου των, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐρρύθμιζον καὶ τὰς σκέψεις καὶ τὰς πράξεις των.

Καὶ πᾶν ἔργον, τὸ ὁποῖον δὲν συνετέλει πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ πεπλανημένου αὐτῶν σκοποῦ, καὶ τὸ ἀπέφευγον καὶ τὸ ἀπεδοκίμαζον καὶ τὸ κατεδίωκον, ἀδιάφορον ἐὰν ἦτο εἴτε γενικῶς εἴτε μερικῶς καλὸν καὶ ὠφέλιμον διὰ τοὺς ἄλλους. Ὁ δὲ δεσμοφύλαξ, ὀρθότερον καὶ λογικώτερον σκεπτόμενος, ἐφρόνει ὅτι ἡ ὕλη εἶνε φθαρτὴ καὶ πρόσκαιρος, ἐθεώρει τὰ ὑλικὰ κέρδη, τὸν πλοῦτον, ὡς μέσον, διὰ τοῦ ὁποίου ἠδύνατο νὰ ἐκτελέσῃ τὸν σκοπόν του, ὁ ὁποῖος, ὡς συνάγεται ἀσφαλῶς, δὲν ἦτο πεπλανημένος· καὶ ἐφ᾽ ὅσον ταῦτα συνετέλουν εἰς τὴν πραγματοποίησιν αὐτοῦ, δὲν τὰ ἀπέκρουε· προκειμένου ὅμως νὰ γείνουν ἐμπόδια εἰς τὸν ὑψηλόν του σκοπόν, τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς του, μετὰ προθυμίας ἀπέρριπτε καὶ ἐγκατέλειπε ταῦτα. Καὶ ἡ ἀντίληψις αὕτη τοῦ δεσμοφύλακος, εἶνε ἡ ἀληθής, ἡ λογική, ἡ δικαία ἀντίληψις περὶ τοῦ πλούτου, περὶ τῆς ὕλης.

Ὁ πλοῦτος, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, τὰ ὑλικὰ κέρδη, εἶνε ἀφθονία, εἶνε ἄθροισμα τῶν ἐπιγείων ἀγαθῶν, τὰ ὁποῖα ἡ θεία Πρόνοια δίδει εἰς τὸν ἄνθρωπον. Καὶ δίδει τὰ ἀγαθὰ ταῦτα εἰς τὸν ἄνθρωπον ὁ ἅγιος Θεός, διὰ νὰ ἐκπληροῖ τὰς βιωτικάς του ἀνάγκας, διὰ νὰ βοηθῇ μὲ αὐτὸν τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην, διὰ νὰ ζῇ καὶ αὐτὸς μὲ ἄνεσιν τὸν ἐπίγειον βίον του, νὰ καθιστᾷ δὲ καὶ τὸν βίον τῶν ἄλλων κατὰ τὸ δυνατὸν ἄνετον. Ὁ πλοῦτος, μὲ ἄλλας λέξεις, εἶνε τὸ μέσον, διὰ τοῦ ὁποίου δύναται ὁ ἄνθρωπος νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν προορισμόν του ἐπὶ τῆς γῆς, ἀπολαμβάνων μὲν καὶ αὐτὸς τὰ ἀγαθά του, παρέχων δὲ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους. Δὲν εἶνε ὁ σκοπὸς τοῦ βίου τοῦ ἀνθρώπου. Ὡς μέσον λοιπὸν τοῦ βίου, καὶ ὄχι ὡς σκοπὸν τοῦ βίου χρεωστοῦμεν νὰ θεωρῶμεν τὸν πλοῦτον, ἐὰν θέλωμεν νὰ μὴ περιπίπτωμεν εἰς πλάνας, εἰς παγίδας, εἰς πειρασμόν, εἰς ἐπιθυμίας πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβεράς, αἱ ὁποῖαι «βυθίζουσι τὸν ἄνθρωπον εἰς ὄλεθρον καὶ ἀπώλειαν» (Α΄. Τιμ. Ϛ΄. 9). Ἀλλὰ παρ᾽ ἡμῖν τί συμβαίνει; Μεταβάλλεται τὸ μέσον εἰς σκοπόν, καὶ ἐμφανίζεται ἐκ τῆς μεταβολῆς ταύτης ἡ φοβερὰ καὶ ὀλεθρία νόσος τῆς φιλαργυρίας, τὸ ἀνόητον καὶ ἀνίατον πάθος τῆς πλεονεξίας. Καὶ ὑπάρχουν ἄνθρωποι καταναλίσκοντες ὅλας των τὰς δυνάμεις πρὸς ἀπόκτησιν πλούτου, πρὸς αὔξησιν τοῦ κτηθέντος πλούτου, πρὸς διατήρησιν τοῦ πλούτου —πρὸς ποῖον σκοπόν;— διὰ νὰ τὸν ἀπολαμβάνουν; Ὄχι, διότι ὁ πλεονέκτης καὶ φιλάργυρος θέλει μὲν καὶ ἀγωνίζεται ν᾽ ἀποκτήσῃ περισσότερα ὅσον τὸ δυνατόν, ἀλλὰ δὲν θέλει νὰ ἐξοδεύῃ τὸ ἐλάχιστον, οὔτε ὑπὲρ τοῦ ἑαυτοῦ του. Ἴσως διὰ τὸ κοινὸν καλόν;! Οὔτε τοῦτο. Κοινὸν καλὸν διὰ τὸν πλεονέκτην δὲν ὑπάρχει! Ἴσως διὰ τὴν Θρησκείαν, διὰ τὴν Πατρίδα; Ἀλλὰ καὶ τὰ δύο αὐτὰ εἶνε ἀνύπαρκτα διὰ τὸν λατρεύοντα τὴν ὕλην πλεονέκτην. Πατρὶς καὶ Θρησκεία δι᾽ αὐτὸν εἶνε αἱ δύο του τσέπαι! Καὶ διὰ τοῦτο καὶ πρὸ τῆς κλοπῆς καὶ πρὸ τῆς ἀπάτης, καὶ πρὸ τῆς ψευδομαρτυρίας καὶ πρὸ τῆς ἐπιορκίας καὶ πρὸ τοῦ φόνου καὶ πρὸ αὐτῆς τῆς ἀρνήσεως τοῦ Θεοῦ, δὲν ὑποχωρεῖ ὁ πλεονέκτης, ἀρκεῖ νὰ ἔχῃ ὑλικὴν ὠφέλειαν, ὑλικὸν κέρδος! Ἀλλὰ τότε πρὸς ποῖον σκοπὸν ἐργάζεται ὁ πλεονέκτης; Τί ἐπιδιώκει διὰ τῆς πλεονεξίας του; Ὁ σκοπός του εἶνε ἀνόητος καὶ μωρός, ἀνάξιος λογικοῦ ὄντος, διὰ νὰ μὴ εἴπωμεν ὅτι δὲν ἔχει κανένα σκοπόν! Διότι ἀναντιρρήτως εἶνε ἄσκοπος σκοπός, εἶνε ὡς νὰ μὴ εἶνε, νὰ συναθροίζῃ κανεὶς

δι᾽ ὅλων τῶν μέσων πλούτη, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ τὰ συναθροίζῃ, χωρὶς κἂν μήτε νὰ τὰ ἀπολαμβάνῃ ὁ ἴδιος!

Ἄσκοπος λοιπόν, ἀνόητος, ἐπιβλαβής, ὀλεθρία ἡ πλεονεξία. Καὶ ὡς τοιαύτην, ὡς «ρίζαν πάντων τῶν κακῶν» χρεωστοῦμεν νὰ τὴν ἀποφεύγωμεν, καθὼς ἀποφεύγομεν τὰς ἀνιάτους ἀσθενείας. Νὰ μὴ ἐπιδιώκωμεν λοιπὸν τὸ ὑλικὸν συμφέρον ; Νὰ μὴ πλουτῶμεν λοιπόν ; Νὰ ἐξυπηρετῶμεν τὰ ὑλικά μας συμφέροντα, ἀλλὰ πρὸ πάντων τὰ πνευματικά. Νὰ πλουτῶμεν, ἀλλὰ νὰ πλουτῶμεν «εἰς Θεόν». Κατορθόνομεν δὲ τοῦτο διὰ τῆς ἐντίμου ἐργασίας, διὰ τῶν νομίμων καὶ δικαίων κερδῶν τῆς ἐργασίας μας. Ἐπιτυγχάνομεν τοῦτο, ὅταν ἔχωμεν ὀρθὴν ἰδέαν περὶ τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν, ὅταν κάμνωμεν δικαίαν καὶ λογικὴν χρῆσιν αὐτῶν, ὅταν πρὸς ἀπόκτησιν καὶ διατήρησιν αὐτῶν, δὲν κλέπτωμεν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, δὲν ἀδικῶμεν, δὲν ψευδορκῶμεν, δὲν ἀπογυμνόνωμεν τοὺς ἄλλους, ὅταν ζῶμεν κατὰ τὸ θέλημα τοῦ ἁγίου Θεοῦ. Ἠμποροῦμεν ν᾽ ἀποκτήσωμεν πλοῦτον δικαίως, καὶ νὰ μεταχειριζώμεθα αὐτὸν εὐαγγελικῶς, χριστιανικῶς ; Κανεὶς δὲν μᾶς ἐμποδίζει. Ἔχομεν πεποίθησιν ὅτι ἂν ἀποκτήσωμεν πλοῦτον, θὰ ἀποφύγωμεν τοὺς πειρασμοὺς τοῦ πλούτου, περὶ τῶν ὁποίων ὁμιλεῖ ὁ Ἀπόστολος ; (Α΄. Τιμ. Ϛ΄. 9—10). Ἂς ἐργαζώμεθα πρὸς ἀπόκτησιν αὐτοῦ, κανεὶς δὲν μᾶς τὸ ἀπαγορεύει. Ἀλλὰ ἐπειδὴ τοῦτο εἶνε πάντοτε ἐπικίνδυνον εἰς τοὺς ἀνθρώπους, διὰ τοῦτο καλὸν εἶνε νὰ ἀποφεύγωμεν τὸν πλοῦτον, διὰ νὰ μὴ βλαφθῶμεν ὑπὸ τοῦ πλούτου· νὰ καταφρονῶμεν τὸν πλοῦτον, διὰ νὰ τιμηθῶμεν καὶ νὰ σωθῶμεν διὰ τῆς καταφρονήσεως τοῦ πλούτου καὶ τῆς συμφυοῦς αὐτῷ πλεονεξίας, μὴ λησμονοῦντες ὅτι «δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰσελεύσονται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ» (Ματθ. ΙΘ΄. 23).

## ΤΗι ΠΕΜΠΤΗι ΤΗΣ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ

**«*Ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐκάθισεν*<br>» *ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ*».**

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ἀδελφοί μου Χριστιανοί, ἀφ᾽ οὗ ἐτελείωσε τὸ ἔργον τῆς ἡμετέρας ἀπολυτρώσεως, γενόμενος ἄνθρωπος καὶ ἀποθανὼν ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, ἀνελήφθη εἰς οὐρανούς, ἵνα καταλάβῃ τὴν δόξαν, ἣν καὶ πρότερον πρὸ πάντων τῶν αἰώνων κατεῖχεν. Τὴν τεσσαρακοστὴν λοιπὸν ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἐγέρσεως αὐτοῦ ἐμφανίζεται διὰ τελευταίαν φορὰν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, παραλαμβάνει τούτους καὶ φέρει εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. Ἐνταῦθα σταματᾷ, εὐλογεῖ τούτους καὶ *«ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς διέστη ἀπ᾽ αὐτῶν· καὶ ἀνεφέρετο εἰς » τὸν οὐρανόν»*. Προηγοῦνται δὲ τούτου ὅπως ψάλλει ἡ Ἐκκλησία *«αἱ » οὐράνιαι τῶν Ἀσωμάτων τάξεις τὸ θαῦμα ἐκπληττόμεναι, καὶ τρόμῳ » συνεχόμεναι*, καὶ συνακολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ δίκαιοι τῆς Παλαιᾶς Δια-

θήκης, οὓς ἠλευθέρωσε τῶν δεσμῶν τοῦ Ἅδου· διασχίζει τοὺς οὐρανοὺς καὶ ἐξικνεῖται μέχρι τοῦ θρόνου τῆς Παναγίας Τριάδος, ὅπου **ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρός**.

Τοιοῦτον τὸ μυστήριον τῆς Ἀναλήψεως, τοῦ ὁποίου τὴν ἀνάμνησιν ποιούμεθα σήμερον· μυστήριον τὰ μάλιστα παρήγορον δι' ἡμᾶς, διότι ὁ Σωτὴρ δὲν ἀνῆλθεν εἰς τοὺς οὐρανούς, ἵνα καταλάβῃ τὴν ἑαυτοῦ δόξαν, ἀλλ' ἵνα ταὐτοχρόνως προετοιμάσῃ καὶ δι' ἡμᾶς θέσιν. Ὁ οὐρανὸς ἦτο κεκλεισμένος διὰ τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πτώσεως τοῦ Ἀδάμ. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἠνέωξε τοῦτον καὶ εἰσελθὼν πρῶτος ἔδειξεν ἡμῖν τὴν ὁδὸν τὴν ἄγουσαν εἰς αὐτόν. Ἀλλὰ ποία ἡ μακαριότης ἡ περιμένουσα ἡμᾶς ἐν τῷ οὐρανῷ; Τοῦτο ἂς ἐξετάσωμεν σήμερον.

Οὐδέν, ἀδελφοί μου, μεγαλοπρεπέστερον τοῦ οὐρανοῦ, ὅταν κατὰ τὴν ἑσπέραν ὡραίας ἡμέρας, διασκορπίζῃ ἐπὶ τοῦ ὁρίζοντος τὰ χρυσίζοντα καὶ πορφυρᾶ κύματα αὐτοῦ, ἢ ὅταν ἐν καιρῷ γαληνιαίας καὶ μυροβόλου νυκτὸς λάμπῃ καὶ ἀκτινοβολῇ ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον διὰ τῆς ἀκτινοβόλου λάμψεως τῶν ἀστέρων! Καὶ ἐν τούτοις πᾶν ὅπερ ἀκτινοβολεῖ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν εἶναι τὸ ἔξωθεν τοῦ οὐρανοῦ. Ἀλλ' ἐὰν τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ οὐρανοῦ εἶναι τόσον ὡραῖον, ποῖα ἆρά γε εἶναι ἡ ἐσωτερικὴ αὐτοῦ μεγαλοπρέπεια; Ὁποία δέ τις εἶναι ἰδίως ἡ ἐν τῷ οὐρανῷ βασιλεύουσα μακαριότης; Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἀφ' οὗ ἡρπάγη μέχρι τρίτου οὐρανοῦ, ἐπανελθὼν εἰς τὴν γῆν, ἐκήρυττεν ἔνθους, ὅτι ὀφθαλμὸς ἀνθρώπινος οὐδέποτε εἶδεν, οὔτε οὖς ἀνθρώπου ἤκουσε ποτε, οὔτε καρδία ἀνθρώπου ᾐσθάνθη ποτε, οὔτε γλῶσσα βροτεία δύναται νὰ ἐκφράσῃ καὶ παραστήσῃ ἔστω καὶ ἀτελῶς τὰ θαυμάσια ὅσα ὁ Θεὸς ἡτοίμασε διὰ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτόν.

Ἐνταῦθα ἐν τῷ οὐρανῷ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ αὐτοῦ κεῖται ἡ «*πόλις ἡ » μεγάλη, ἡ ἁγία Ἱερουσαλὴμ ἡ ἔχουσα τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ· καὶ ἡ ἐνδό» μησις τοῦ τείχους αὐτῆς ἴασπις· καὶ ἡ πόλις χρυσίον καθαρόν, ὁμοία » ὑάλῳ καθαρῷ. Καὶ οἱ θεμέλιοι τοῦ τείχους τῆς πολεως παντὶ λίθῳ τι» μίῳ κεκομημένοι· ὁ θεμέλιος πρῶτος ἴασπις, ὁ δεύτερος σάπφειρος, ὁ » τρίτος χαλκηδών, ὁ τέταρτος σμάραγδος, ὁ πέμπτος σαρδόνυξ, ὁ ἕκτος » σάρδιος, ὁ ἕβδομος χρυσόλιθος, ὁ ὄγδοος βήρυλλος, ὁ ἔννατος τοπάζιον, » ὁ δέκατος χρυσόπρασος, ὁ ἑνδέκατος ὑάκινθος, ὁ δωδέκατος ἀμέθυστος· » καὶ οἱ δώδεκα πυλῶνες δώδεκα μαργαρῖται. Καὶ ἡ πλατεία τῆς πόλεως » χρυσίον καθαρόν, ὡς ὕαλος διαφανής. Καὶ ἡ πόλις οὐ χρείαν ἔχει τοῦ » Ἡλίου οὐδὲ τῆς σελήνης, ἵνα φαίνουσιν ἐν αὐτῇ· ἡ γὰρ δόξα τοῦ Θεοῦ » ἐφώτισεν αὐτήν... καὶ νὺξ οὐκ ἔσται ἐκεῖ. Καὶ ὁ θρόνος τοῦ Θεοῦ καὶ » τοῦ ἀρνίου ἐν αὐτῇ ἔσται*». Τοιαύτη ἡ ἐπουράνιος Ἱερουσαλήμ, ὅπως εἶδε καὶ περιέγραψε ταύτην ὁ ἠγαπημένος τοῦ Χριστοῦ μαθητής, ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ἐν τῇ Ἀποκαλύψει αὐτοῦ. Ἐντὸς δὲ τοῦ μυστηριώδους τούτου ἀδύτου, τὸ ὁποῖον φωτίζει ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ, συγκεντροῦνται κατὰ ἱεραρχικὴν τάξιν αἱ μυριάδες τῶν μακαρίων Πνευμάτων· οἱ Ἄγγελοι, οἱ Ἀρχάγγελοι, αἱ Δυνάμεις, αἱ Ἀρχαί, αἱ Κυριότητες, οἱ Θρόνοι, τὰ Χερουβὶμ καὶ τὰ Σεραφείμ. Ἔπειτα ἔρχονται οἱ Πατριάρχαι, οἱ Προφῆται, οἱ Ἀπόστολοι, οἱ Μάρτυρες, οἱ Ὁμολογηταί, οἱ Ὅσιοι, αἱ Παρθένοι καὶ ἅπας ὁ χορὸς τῶν ἐπιγείων ἀγγέλων, οἱ ὁποῖοι ἐν τῇ σειρᾷ τῶν αἰώνων

ἐκόσμησαν τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν διὰ τῆς ἀγγελικῆς αὐτῶν πολιτείας καὶ προὐκάλεσαν τὸν θαυμασμὸν τοῦ κόσμου διὰ τοῦ ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ζήλου καὶ τῶν ἀγώνων αὐτῶν. Ἀλλ᾿ ἡ πάντων τιμιωτέρα ἐνταῦθα καὶ ἐνδοξοτέρα εἶναι ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος. Ἰδού, ἀδελφοί μου, εἰς ποῖα σκηνώματα καλούμεθα οἱ πάντες ἵνα κατασκηνώσωμεν ἡμέραν τινά. Ποία ἄλλη μακαριότης τελειοτέρα ἀπὸ τοῦ νὰ κατοικῇ τις ἐν τοῖς σκηνώμασι τοῦ ζῶντος Θεοῦ, νὰ συναναστρέφηταί τις μετὰ τῶν Ἀγγέλων καὶ τῶν Ἁγίων, καὶ νὰ ἐπανευρίσκῃ μεταξὺ τούτων ὅλους τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους, ὅσοι διήγαγον ἐπὶ τῆς γῆς βίον ὅσιον καὶ ἐνάρετον, καὶ νὰ ἀπολαύῃ τῆς οὐρανίου μακαριότητος!

Ἀλλ᾿ ὅλα ταῦτα εἶναι ἀκόμη τὰ προοίμια καὶ ἡ προαπόλαυσις τῆς μακαριότητος. Ἡ πλήρης, ἡ τελεία μακαριότης ἔγκειται ἐν τῇ ἀπολαύσει τῆς θέας τοῦ Θεοῦ. Ἐνταῦθα, ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, ὁ Θεὸς ἐμφανίζεται εἰς ἡμᾶς διὰ τῶν ἔργων αὐτοῦ, καὶ ἡμεῖς βλέπομεν Αὐτὸν ὡς ἐν ἐσόπτρῳ καὶ ἐν αἰνίγματι. Ἐν τῷ οὐρανῷ θὰ ἴδωμεν τὸν Θεὸν πρόσωπον πρὸς πρόσωπον. Ἐκεῖ, διὰ τοῦ θείου φωτός, θὰ ἴδωμεν τὴν ἄπειρον τοῦ Θεοῦ ἁγιότητα, τὸ πέλαγος τῆς ἀγαθότητος αὐτοῦ, τὸ θεῖον καὶ ἄρρητον κάλλος αὐτοῦ. Ὄχι δὲ μόνον τῶν ἀπείρων τοῦ Θεοῦ τελειοτήτων θὰ ἀπολαύσωμεν ἐκεῖ,ἀλλὰ καὶ θὰ ἀγαπήσωμεν τὸν Θεόν, θὰ ἀπολαύσωμεν τὸν Θεόν, ἐσόμεθα ἐν τῷ Θεῷ καὶ ὁ Θεὸς ἔσται ἐν ἡμῖν. Ἐν τῇ μετὰ τοῦ Θεοῦ δὲ ταύτῃ ἑνώσει θὰ εὕρωμεν τὴν ἀληθῆ ἡμῶν ἀνάπαυσιν καὶ τὴν ἀπόλαυσιν ὅλων τῶν ἀνεκλαλήτων ἀγαθῶν. Ἡ οὐράνιος λοιπὸν μακαριότης εἶναι ἡ πλήρης ἡ τελεία μακαριότης. Διὰ τὸν λόγον δὲ τοῦτον τόσον διακαῶς ἐπόθησε ταύτην ὁ προφητάναξ καὶ ἀνέκραξε, «*χορτασθήσομαι ἐν τῷ ὀφθῆναί μοι τὴν δόξαν σου*».

Ἀλλὰ τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς μακαριότητος, ἤ, ὅπως τις τῶν ἀρχαίων θεολόγων ἐκφράζεται, ὁ παράδεισος τοῦ παραδείσου, εἶναι ἡ τελεία βεβαιότης, ὅτι τῆς μακαριότητος ταύτης οὐκ ἔσται τέλος. Ἐν τῷ ἱερῷ Εὐαγγελίῳ ἀναγινώσκομεν, ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν παραλαβὼν ἡμέραν τινὰ τοὺς Ἀποστόλους Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην ἀνῆλθεν ἐπὶ τοῦ ὄρους Θαβώρ, ὅπου μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν. Τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἔλαμψεν ὡς ὁ Ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς· Ταὐτοχρόνως ἐνεφανίσθησαν ὁ Μωϋσῆς καὶ Ἠλίας, οἵτινες καὶ συνελάλουν μετ᾿ αὐτοῦ. Ἐπὶ τῷ θεάματι τούτῳ οἱ Ἀπόστολοι κατεπλάγησαν, ὁ δὲ Πέτρος μὴ δυνάμενος νὰ συγκρατήσῃ τὴν παραφορὰν αὐτοῦ, ἀνέκραξε· «*Κύριε, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· εἰ θέλεις, ποιήσωμεν ὧδε τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν καὶ Μωσεῖ μίαν καὶ μίαν Ἠλίᾳ*.» Ὁ θεῖος Ἀπόστολος ἐπεθύμησε νὰ παραμείνῃ καθ᾿ ὅλον αὐτοῦ τὸν βίον ἐν τῷ εὐλογημένῳ ἐκείνῳ τόπῳ, ὅπου ᾐσθάνθη ἑαυτὸν εὐτυχῆ, ὅπου ἡ καρδία αὐτοῦ ἀπήλαυσε ἀρρήτου εὐδαιμονίας. Ἀλλ᾿ «*ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς*», καὶ τὰ πάντα αὐτοστιγμεὶ ἐξηφανίσθησαν. Δὲν συμβαίνει ὅμως τὸ ἴδιον καὶ διὰ τὴν οὐράνιον μακαριότητα. Ἡ μακαριότης αὕτη εἶναι αἰωνία. Θὰ παραταθῇ εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα. Ἐν τῷ οὐρανῷ δὲν χωρεῖ διάψευσις ἐλπίδος, οὐδεμία ὑπάρχει ἐκεῖ ἀλλοίωσις, οὔτε σκιὰ μάλιστα ἀλλοιώσεως. Ἡ εὐδαιμονία ἐκεῖ εἶναι ἀμετακίνητος καὶ καθαρά, εἶναι ποταμὸς ἀνεξάντλητος μακαριότητος καὶ

εἰρήνης. Ἐκ τούτου δύναται ἕκαστος νὰ κρίνῃ πόσον ἡ οὐράνιος μακαριότης εἶναι διάφορος τῆς ματαίας καὶ ψευδοῦς εὐδαιμονίας τοῦ κόσμου τούτου. Πόσον εἶναι διάφορος τῶν ἀπατηλῶν ἐκείνων ἡδονῶν, τὰς ὁποίας συνοδεύει ὁ ἀκοίμητος σκώληξ τῶν ἀνησυχιῶν καὶ τοῦ φόβου, τὰς ὁποίας ἀδυσωπήτως καταδιώκουσιν αἱ τύψεις τοῦ συνειδότος, τὰς ὁποίας ὁ κόρος καθιστᾷ ἀηδεῖς, καὶ τῶν ὁποίων τὸ ἀναπόδραστον τέρμα εἶνε ὁ θάνατος. Τὴν ἀληθῆ λοιπὸν εὐδαιμονίαν δὲν πρέπει νὰ ζητῶμεν ἐν τῇ κοιλάδι ταύτῃ τοῦ κλαυθμῶνος, διότι αὕτη εὑρίσκεται εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐκεῖ ἑπομένως πρέπει νὰ ἀνυψώσωμεν τὸν νοῦν καὶ τὰς καρδίας ἡμῶν· «Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας».

Ὁ ἐπίγειος οὗτος κόσμος οὐδὲν θέλγητρον παρουσιάζει δι' ἐκεῖνον ὅστις προσηλώνει τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανόν. Πᾶν ὅ,τι ὁ κόσμος δύναται νὰ χορηγήσῃ ἡμῖν, τὰ ἀγαθά, αἱ τιμαί, αἱ ἀπολαύσεις εἶναι μηδὲν παραβαλλόμενα πρὸς τὰ ἄρρητα καὶ ἄφθιτα κάλλη τοῦ Παραδείσου. Οἱ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ζῶντες εἶναι ὅμοιοι πρὸς τοὺς ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ ζῶντας Ἰσραηλίτας, οἵτινες καθήμενοι ἐπὶ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ τῆς Βαβυλῶνος ἔκλαιον ἐνθυμούμενοι τὴν πατρίδα αὐτῶν. Καὶ ὅμως πόσον ὀλίγοι εἶναι σήμερον οἱ Χριστιανοὶ ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἀνυψώνουν τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν πρὸς τὸν οὐρανόν, τὴν ἀληθινὴν ἡμῶν πατρίδα! Ποῖος ἐξ ἡμῶν σκέπτεται σήμερον τὸν οὐρανόν; ποῖος ἐπιθυμεῖ τὸν οὐρανόν; ποῖος ἀγωνίζεται πρὸς κατάκτησιν τοῦ οὐρανοῦ; Οἱ πλεῖστοι καταγίνονται καὶ ἀφοσιοῦνται ἀτυχῶς εἰς μόνα τὰ πρόσκαιρα ἀγαθὰ τοῦ κόσμου τούτου, εἰς οὐδὲν λογιζόμενοι τὰ αἰώνια ἀγαθά. Πρὸς τούτους ὁ προφητάναξ Δαυῒδ ἀναφωνεῖ· «*Υἱοὶ ἀνθρώπων, » ἕως πότε βαρυκάρδιοι; ἵνα τί ἀγαπᾶτε ματαιότητα καὶ ζητεῖτε ψεῦδος;*» Ἀγνοεῖτε, Χριστιανοί μου, ὅτι «***οὐκ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν;*** Ὅτι ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἐσμὲν ***ξένοι καὶ πάροικοι;*** Ἀγνοεῖτε ὅτι παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐξήλθομεν, καὶ ὅτι οὐδὲν ἑπομένως ἐκ τῶν τοῦ κόσμου τούτου ἀγαθῶν θὰ δυνηθῇ νὰ προξενήσῃ ἡμῖν εὐχαρίστησιν, νὰ ἀνταποκριθῇ πρὸς τὸ μεγαλεῖον τῆς ἡμετέρας καταγωγῆς, πρὸς τὸ ὕψος τῆς ἡμετέρας κλήσεως; Ἐπειδὴ παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐξήλθομεν, διὰ τοῦτο, ἐὰν θέλωμεν νὰ ὦμεν μακάριοι, πρὸς τὸν Θεὸν ὀφείλομεν νὰ ἔχωμεν προσηλωμένον καὶ τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν ἡμῶν· «Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας».

Πρὸ παντὸς λοιπόν, ἀδελφοί μου, ἂς «***ζητῶμεν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ***». Ἂς ἀγωνισθῶμεν διὰ τῶν καλῶν ἡμῶν ἔργων, ἂς ἀγωνισθῶμεν διὰ ζωῆς ἐναρέτου καὶ ἁγίας νὰ εὐαρεστήσωμεν τῷ Θεῷ, ὅπως γίνωμεν ἄξιοι, ὅταν θὰ ἐγκαταλείψωμεν τὸν μάταιον τοῦτον κόσμον, ἵνα εἰσέλθωμεν εἰς τὰ σκηνώματα ἐκεῖνα τῆς ἀτελευτήτου μακαριότητος, τὰ ὁποῖα ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τὸν οὐρανὸν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν ἡτοίμασε τοῖς ἀγαπῶσιν Αὐτόν. Γένοιτο.

ΕΤΟΣ Β'. Ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης τῇ 29 Ἀπριλίου 1912 ΑΡΙΘ. 70

# ΠΟΙΜΗΝ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΝ ΚΡΗΤΗι ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΔΑΠΑΝΗι ΤΩΝ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΚΡΗΤΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ



# ΤΗι ΚΥΡΙΑΚΗι ΤΟΥ ΤΥΦΛΟΥ

## ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

*Πράξεων τῶν Ἀποστόλων τὸ ἀνάγνωσμα (Πράξ. ΙΣΤ'. 16—34*

*Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐγένετο, πορευομένων ἡμῶν τῶν Ἀποστόλων εἰς προσευχήν, παιδίσκην τινά, ἔχουσαν πνεῦμα Πύθωνος, ἀπαντῆσαι ἡμῖν, ἥτις ἐργασίαν πολλὴν παρεῖχε τοῖς κυρίοις αὐτῆς μαντευομένη. Αὕτη κατακολουθήσασα τῷ Παύλῳ καὶ ἡμῖν, ἔκραζε λέγουσα· Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι δοῦλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου εἰσίν, οἵτινες καταγγέλλουσιν ἡμῖν ὁδὸν σωτηρίας. Τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. Διαπονηθεὶς δὲ ὁ Παῦλος καὶ ἐπιστρέψας τῷ πνεύματι εἶπε· Παραγγέλλω σοι, ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐξελθεῖν ἀπ' αὐτῆς. Καὶ ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. Ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπὶς τῆς ἐργασίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενοι τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν, εἵλκυσαν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας· καὶ προσαγαγόντες αὐτοὺς τοῖς στρατηγοῖς, εἶπον· Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράσσουσιν ἡμῶν τὴν πόλιν, Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες, καὶ καταγγέλλουσιν ἔθη, ἃ οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν παραδέχεσθαι, οὐδὲ ποιεῖν, Ῥωμαίοις οὖσι. Καὶ συνεπέστη ὁ ὄχλος κατ' αὐτῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ περιρρήξαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐκέλευον ῥαβδίζειν. Πολλάς τε ἐπιθέν-*

*τες αὐτοῖς πληγάς, ἔβαλον εἰς φυλακήν, παραγγείλαντες τῷ δεσμοφύλακι ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτούς· ὃς παραγγελίαν τοιαύτην εἰληφώς, ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν ἠσφαλίσατο εἰς τὸ ξύλον. Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον Παῦλος καὶ Σίλας προσευχόμενοι ὕμνουν τὸν Θεόν· ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμιοι. Ἄφνω δὲ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, ὥστε σαλευθῆναι τὰ θεμέλια τοῦ δεσμωτηρίου· ἀνεῴχθησάν τε παραχρῆμα αἱ θύραι πᾶσαι, καὶ πάντων τὰ δεσμὰ ἀνέθη. Ἔξυπνος δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ καὶ ἰδὼν ἀνεῳγμένας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, σπασάμενος μάχαιραν, ἔμελλεν ἑαυτὸν ἀναιρεῖν, νομίζων ἐκπεφευγέναι τοὺς δεσμίους. Ἐφώνησε δὲ φωνῇ μεγάλῃ ὁ Παῦλος, λέγων· Μηδὲν πράξῃς σεαυτῷ κακόν· ἅπαντες γάρ ἐσμεν ἐνθάδε. Αἰτήσας δὲ φῶτα εἰσεπήδησε καὶ ἔντρομος γενόμενος προσέπεσε τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλᾳ. Καὶ προαγαγὼν αὐτοὺς ἔξω, ἔφη· Κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ; Οἱ δὲ εἶπον· πίστευσον ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ σωθήσει σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. Καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου καὶ πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. Καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτός, ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν· καὶ ἐβαπτίσθη αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ πάντες παραχρῆμα. Ἀναγαγών τε αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, παρέθηκε τράπεζαν καὶ ἠγαλλιάσατο, πανοικὶ πεπιστευκὼς τῷ Θεῷ.*

Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, καὶ οἱ οἰκεῖοι καὶ ξένοι, νὰ πάσχουν, ὅλοι νὰ ὑποφέρουν τὰ μεγαλείτερα κακά, ὅλος ὁ κόσμος ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον νὰ καταστραφῇ, ὅταν ἐξυπηρετῶνται καὶ αὐξάνουν τὰ ὑλικὰ κέρδη τοῦ ὑλόφρονος ἀνθρώπου, ὅλα κατ᾽ αὐτὸν πηγαίνουν θαυμάσια! Καὶ τὸ ἐναντίον, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι νὰ εἶνε ὑγιεῖς καὶ εὐτυχεῖς, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι νὰ ἔχουν ὅλα τὰ ἀγαθά, ὅλος ὁ κόσμος νὰ ἀκμάζῃ καὶ νὰ χαίρῃ, ὅταν παραβλάπτωνται τὰ ὑλικὰ συμφέροντα τοῦ ἀφωσιωμένου εἰς τὴν ὕλην ἀνθρώπου, ὅλα εἶνε μαῦρα καὶ σκοτεινὰ δι᾽ αὐτόν! Τρανὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀληθείας ταύτης δίδει τὸ σημερινὸν ἀποστολικὸν ἀνάγνωσμα. Οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι θεραπεύουν ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μίαν ὑπηρέτριαν, «παιδίσκην τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα Πύθωνος», ἡ ὁποία ἐπαγγελλομένη τὴν μάντιν προσεπόριζεν ἐκ τῆς μαντείας πολλὰ κέρδη εἰς τοὺς κυρίους αὐτῆς. Καὶ οὗτοι, ἀντὶ νὰ αἰσθανθῶσι χαρὰν διὰ τὴν θεραπείαν ταύτην τῆς πασχούσης ὑπηρετρίας των, ἀντὶ νὰ αἰσθανθῶσιν εὐγνωμοσύνην καὶ εὐχαριστήσωσι τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους, οἱ ὁποῖοι ἐκ φιλανθρωπίας ἀπήλλαξαν αὐτὴν ἀπὸ τοὺς φοβεροὺς ὄνυχας τοῦ πονηροῦ πνεύματος, τυφλωμένοι ἀπὸ τὴν πλεονεξίαν των, ἀποβλέποντες μόνον εἰς τὴν ἀπώλειαν τοῦ κέρδους, τὸ ὁποῖον διέφευγεν ἀπὸ τὰς χεῖράς των,

κατήγγειλαν αὐτοὺς εἰς τοὺς ἄρχοντας «ὅτι ἐκταράσσουσι τὴν πόλιν», καὶ ἐζήτησαν τὴν τιμωρίαν αὐτῶν! Καὶ οἱ ἄρχοντες, ἀντάξιοι τῶν ἀρχομένων, διατάσσουν νὰ γυμνώσουν καὶ νὰ δείρουν καὶ δεσμίους νὰ φυλακίσουν τοὺς Ἀποστόλους. Ἀλλ' ἡ θεία δύναμις καὶ προστασία, ἡ ὁποία ἐπαγρυπνεῖ πάντοτε ἐπὶ τῶν πιστῶν τοῦ Κυρίου, ἤνοιξε διὰ σφοδροῦ σεισμοῦ κατὰ τὸ μεσονύκτιον τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, ὅπου ἐκρατοῦντο, καὶ ὅλων τῶν φυλακισμένων τὰ δεσμὰ ἐλύθησαν! Ὁ δεσμοφύλαξ ἐξυπνᾷ ἔντρομος ἐκ τοῦ γενομένου σεισμοῦ, καὶ ἐκ φόβου ὅτι οἱ φυλακισμένοι ἐδραπέτευσαν, ἀπεπειράθη ν' αὐτοκτονήσῃ. Ἀλλ' ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐμποδίζει αὐτὸν διαβεβαιῶν ὅτι οὐδεὶς ἐδραπέτευσε. Καὶ πεισθεὶς πράγματι ἐκ τῆς παρατηρήσεως, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν, ὅτι ὅλοι ἦσαν ἐκεῖ, συγκινηθεὶς διὰ τὰ γενόμενα, «προσέπεσε τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλᾳ» καὶ ἠρώτησεν αὐτοὺς τί πρέπει νὰ κάμῃ, διὰ νὰ σωθῇ. «Πίστευσον ἐπὶ τὸν Κύριον καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου, ἀποκρίνονται εἰς αὐτόν. Καὶ τῷ ὄντι ἐπίστευσε καὶ ἐβαπτίσθη μεθ' ὅλης τῆς οἰκογενείας του, «ἀναγαγών τε αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ παρέθηκε τράπεζαν καὶ ἠγαλλιάσατο πανοικὶ πεπιστευκὼς τῷ Θεῷ».

Καὶ οἱ κύριοι, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, εἶχον ὑλικὸν κέρδος ἀπὸ τὰς μαντείας τῆς ὑπηρετρίας των. Καὶ ὁ δεσμοφύλαξ εἶχεν ὑλικὸν κέρδος ἀπὸ τὸν μισθὸν τῆς θέσεώς του. Καὶ οἱ πρῶτοι εἶδον θαῦμα, τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς ὑπηρετρίας των ἀπὸ τὸ πονηρὸν πνεῦμα, τὸ ὁποῖον τὴν ἠνώχλει. Καὶ ὁ δεύτερος εἶδε θαῦμα, τὸν φοβερὸν σεισμόν, ὁ ὁποῖος ἤνοιξε τὰς θύρας τῆς φυλακῆς καὶ ἔλυσε τὰ δεσμὰ τῶν φυλακισμένων. Τὸ πρῶτον θαῦμα ἀπεστέρει τοὺς κυρίους τὰ κέρδη τῆς μαντείας τῆς «παιδίσκης». Τὸ δεύτερον θαῦμα ἀπεστέρει τὸν δεσμοφύλακα τὸ κέρδος τῆς θέσεώς του, τὴν ὁποίαν ἔχασε. Καὶ οὗτος καὶ ἐκεῖνοι εὑρίσκοντο ὑπὸ τὰς αὐτὰς ἀκριβῶς συνθήκας. Καὶ ὅμως οὗτος ἐπῆρε δρόμον ἀκριβῶς ἀντίθετον ἐκείνων! Διότι οὗτος μὲν συνεκινήθη ἀπὸ τὸ γενόμενον θαῦμα καὶ τὰ ἐπακόλουθά του, ἐφωτίσθη τὸν νοῦν καὶ διέγνωσε τὴν ἀλήθειαν, τὴν παντοδυναμίαν καὶ τὸ ἠθικὸν ὕψος τοῦ Θεοῦ, τὸν ὁποῖον ἐκήρυττον οἱ Ἀπόστολοι, καὶ «προσέπεσεν» εἰς αὐτούς, καὶ ἠρώτησε τί πρέπει νὰ κάμῃ πρὸς σωτηρίαν του, καὶ ἐπίστευσε, καὶ ἐβαπτίσθη, καὶ ἐσώθη αὐτὸς καὶ ἡ οἰκογένειά του. Ἐκεῖνοι ὅμως, ὄχι μόνον δὲν συνεκινήθησαν ἀπὸ τὸ γενόμενον θαῦμα τῆς θεραπείας τῆς «παιδίσκης», ἀλλὰ καὶ ἠγανάκτησαν καὶ ἐξηγριώθησαν, καὶ κατήγγειλαν εἰς τοὺς ἄρχοντας τοὺς εἰρηνικοὺς καὶ πράους Ἀποστόλους «ὅτι συνταράσσουσι τὴν πόλιν», καὶ ἐζήτησαν τὴν τιμωρίαν αὐτῶν! Ἀλλὰ ποῦ ἆρά γε πρέπει νὰ ζητήσωμεν τὴν αἰτίαν τῆς ἀντιθέσεως ταύτης; Ποία ἆρά γε εἶνε ἡ αἰτία τοῦ φαινομένου, νὰ εὑρίσκωνται δύο ἄνθρωποι ὑπὸ τὰς ἰδίας ἀκριβῶς συνθήκας καὶ ἐν τούτοις νὰ λαμβάνουν ἀντίθετον διεύθυνσιν; Δὲν εἶνε, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, πολὺ δύσκολον ν' ἀνεύρωμεν τὴν ἐξήγησιν τοῦ φαινομένου, ν' ἀνακαλύψωμεν τὴν ἀληθῆ αἰτίαν αὐτοῦ. Ἡ αἰτία εἶνε, ἡ διάφορος, ἡ ἀντίθετος ἀντίληψις, τὴν ὁποίαν εἶχον ἑκάτεροι, περὶ τῶν ὑλικῶν κερδῶν, περὶ τῆς ὕλης, περὶ τοῦ πλούτου. Οἱ μὲν κύριοι τῆς παιδίσκης ἐθεώρουν τὰ ὑλικὰ κέρδη, τὸν πλοῦτον, ὡς τὸν μόνον σκοπὸν τοῦ βίου των, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐρρύθμιζον καὶ τὰς σκέψεις καὶ τὰς πράξεις των.

Καὶ πᾶν ἔργον, τὸ ὁποῖον δὲν συνετέλει πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ πεπλανημένου αὐτῶν σκοποῦ, καὶ τὸ ἀπέφευγον καὶ τὸ ἀπεδοκίμαζον καὶ τὸ κατεδίωκον, ἀδιάφορον ἐὰν ἦτο εἴτε γενικῶς εἴτε μερικῶς καλὸν καὶ ὠφέλιμον διὰ τοὺς ἄλλους. Ὁ δὲ δεσμοφύλαξ, ὀρθότερον καὶ λογικώτερον σκεπτόμενος, ἐφρόνει ὅτι ἡ ὕλη εἶνε φθαρτὴ καὶ πρόσκαιρος, ἐθεώρει τὰ ὑλικὰ κέρδη, τὸν πλοῦτον, ὡς μέσον, διὰ τοῦ ὁποίου ἠδύνατο νὰ ἐκτελέσῃ τὸν σκοπόν του, ὁ ὁποῖος, ὡς συνάγεται ἀσφαλῶς, δὲν ἦτο πεπλανημένος· καὶ ἐφ᾽ ὅσον ταῦτα συνετέλουν εἰς τὴν πραγματοποίησιν αὐτοῦ, δὲν τὰ ἀπέκρουε· προκειμένου ὅμως νὰ γείνουν ἐμπόδια εἰς τὸν ὑψηλόν του σκοπόν, τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς του, μετὰ προθυμίας ἀπέρριπτε καὶ ἐγκατέλειπε ταῦτα. Καὶ ἡ ἀντίληψις αὕτη τοῦ δεσμοφύλακος, εἶνε ἡ ἀληθής, ἡ λογική, ἡ δικαία ἀντίληψις περὶ τοῦ πλούτου, περὶ τῆς ὕλης.

Ὁ πλοῦτος, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, τὰ ὑλικὰ κέρδη, εἶνε ἀφθονία, εἶνε ἄθροισμα τῶν ἐπιγείων ἀγαθῶν, τὰ ὁποῖα ἡ θεία Πρόνοια δίδει εἰς τὸν ἄνθρωπον. Καὶ δίδει τὰ ἀγαθὰ ταῦτα εἰς τὸν ἄνθρωπον ὁ ἅγιος Θεός, διὰ νὰ ἐκπληροῖ τὰς βιωτικάς του ἀνάγκας, διὰ νὰ βοηθῇ μὲ αὐτὸν τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην, διὰ νὰ ζῇ καὶ αὐτὸς μὲ ἄνεσιν τὸν ἐπίγειον βίον του, νὰ καθιστᾷ δὲ καὶ τὸν βίον τῶν ἄλλων κατὰ τὸ δυνατὸν ἄνετον. Ὁ πλοῦτος, μὲ ἄλλας λέξεις, εἶνε τὸ μέσον, διὰ τοῦ ὁποίου δύναται ὁ ἄνθρωπος νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν προορισμόν του ἐπὶ τῆς γῆς, ἀπολαμβάνων μὲν καὶ αὐτὸς τὰ ἀγαθά του, παρέχων δὲ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους. Δὲν εἶνε ὁ σκοπὸς τοῦ βίου τοῦ ἀνθρώπου. Ὡς μέσον λοιπὸν τοῦ βίου, καὶ ὄχι ὡς σκοπὸν τοῦ βίου χρεωστοῦμεν νὰ θεωρῶμεν τὸν πλοῦτον, ἐὰν θέλωμεν νὰ μὴ περιπίπτωμεν εἰς πλάνας, εἰς παγίδας, εἰς πειρασμόν, εἰς ἐπιθυμίας πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβεράς, αἱ ὁποῖαι «βυθίζουσι τὸν ἄνθρωπον εἰς ὄλεθρον καὶ ἀπώλειαν» (Α΄. Τιμ. Ϛ΄. 9). Ἀλλὰ παρ᾽ ἡμῖν τί συμβαίνει; Μεταβάλλεται τὸ μέσον εἰς σκοπόν, καὶ ἐμφανίζεται ἐκ τῆς μεταβολῆς ταύτης ἡ φοβερὰ καὶ ὀλεθρία νόσος τῆς φιλαργυρίας, τὸ ἀνόητον καὶ ἀνίατον πάθος τῆς πλεονεξίας. Καὶ ὑπάρχουν ἄνθρωποι καταναλίσκοντες ὅλας των τὰς δυνάμεις πρὸς ἀπόκτησιν πλούτου, πρὸς αὔξησιν τοῦ κτηθέντος πλούτου, πρὸς διατήρησιν τοῦ πλούτου —πρὸς ποῖον σκοπόν;— διὰ νὰ τὸν ἀπολαμβάνουν; Ὄχι, διότι ὁ πλεονέκτης καὶ φιλάργυρος θέλει μὲν καὶ ἀγωνίζεται ν᾽ ἀποκτήσῃ περισσότερα ὅσον τὸ δυνατόν, ἀλλὰ δὲν θέλει νὰ ἐξοδεύῃ τὸ ἐλάχιστον, οὔτε ὑπὲρ τοῦ ἑαυτοῦ του. Ἴσως διὰ τὸ κοινὸν καλόν;! Οὔτε τοῦτο. Κοινὸν καλὸν διὰ τὸν πλεονέκτην δὲν ὑπάρχει! Ἴσως διὰ τὴν Θρησκείαν, διὰ τὴν Πατρίδα; Ἀλλὰ καὶ τὰ δύο αὐτὰ εἶνε ἀνύπαρκτα διὰ τὸν λατρεύοντα τὴν ὕλην πλεονέκτην. Πατρὶς καὶ Θρησκεία δι᾽ αὐτὸν εἶνε αἱ δύο του τσέπαι! Καὶ διὰ τοῦτο καὶ πρὸ τῆς κλοπῆς καὶ πρὸ τῆς ἀπάτης, καὶ πρὸ τῆς ψευδομαρτυρίας καὶ πρὸ τῆς ἐπιορκίας καὶ πρὸ τοῦ φόνου καὶ πρὸ αὐτῆς τῆς ἀρνήσεως τοῦ Θεοῦ, δὲν ὑποχωρεῖ ὁ πλεονέκτης, ἀρκεῖ νὰ ἔχῃ ὑλικὴν ὠφέλειαν, ὑλικὸν κέρδος!! Ἀλλὰ τότε πρὸς ποῖον σκοπὸν ἐργάζεται ὁ πλεονέκτης; Τί ἐπιδιώκει διὰ τῆς πλεονεξίας του; Ὁ σκοπός του εἶνε ἀνόητος καὶ μωρός, ἀνάξιος λογικοῦ ὄντος, διὰ νὰ μὴ εἴπωμεν ὅτι δὲν ἔχει κανένα σκοπόν! Διότι ἀναντιρρήτως εἶνε ἄσκοπος σκοπός, εἶνε ὡς νὰ μὴ εἶνε, νὰ συναθροίζῃ κανεὶς

δι᾽ ὅλων τῶν μέσων πλούτη, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ τὰ συναθροίζῃ, χωρὶς κἂν μήτε νὰ τὰ ἀπολαμβάνῃ ὁ ἴδιος!

Ἄσκοπος λοιπόν, ἀνόητος, ἐπιβλαβής, ὀλεθρία ἡ πλεονεξία. Καὶ ὡς τοιαύτην, ὡς «ρίζαν πάντων τῶν κακῶν» χρεωστοῦμεν νὰ τὴν ἀποφεύγωμεν, καθὼς ἀποφεύγομεν τὰς ἀνιάτους ἀσθενείας. Νὰ μὴ ἐπιδιώκωμεν λοιπὸν τὸ ὑλικὸν συμφέρον; Νὰ μὴ πλουτῶμεν λοιπόν; Νὰ ἐξυπηρετῶμεν τὰ ὑλικά μας συμφέροντα, ἀλλὰ πρὸ πάντων τὰ πνευματικά. Νὰ πλουτῶμεν, ἀλλὰ νὰ πλουτῶμεν «εἰς Θεόν». Κατορθόνομεν δὲ τοῦτο διὰ τῆς ἐντίμου ἐργασίας, διὰ τῶν νομίμων καὶ δικαίων κερδῶν τῆς ἐργασίας μας. Ἐπιτυγχάνομεν τοῦτο, ὅταν ἔχωμεν ὀρθὴν ἰδέαν περὶ τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν, ὅταν κάμνωμεν δικαίαν καὶ λογικὴν χρῆσιν αὐτῶν, ὅταν πρὸς ἀπόκτησιν καὶ διατήρησιν αὐτῶν, δὲν κλέπτωμεν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, δὲν ἀδικῶμεν, δὲν ψευδορκῶμεν, δὲν ἀπογυμνόνωμεν τοὺς ἄλλους, ὅταν ζῶμεν κατὰ τὸ θέλημα τοῦ ἁγίου Θεοῦ. Ἠμποροῦμεν ν᾽ ἀποκτήσωμεν πλοῦτον δικαίως, καὶ νὰ μεταχειριζώμεθα αὐτὸν εὐαγγελικῶς, χριστιανικῶς; Κανεὶς δὲν μᾶς ἐμποδίζει. Ἔχομεν πεποίθησιν ὅτι ἂν ἀποκτήσωμεν πλοῦτον, θὰ ἀποφύγωμεν τοὺς πειρασμοὺς τοῦ πλούτου, περὶ τῶν ὁποίων ὁμιλεῖ ὁ Ἀπόστολος; (Α΄. Τιμ. Ϛ΄. 9—10). Ἂς ἐργαζώμεθα πρὸς ἀπόκτησιν αὐτοῦ, κανεὶς δὲν μᾶς τὸ ἀπαγορεύει. Ἀλλὰ ἐπειδὴ τοῦτο εἶνε πάντοτε ἐπικίνδυνον εἰς τοὺς ἀνθρώπους, διὰ τοῦτο καλὸν εἶνε νὰ ἀποφεύγωμεν τὸν πλοῦτον, διὰ νὰ μὴ βλαφθῶμεν ὑπὸ τοῦ πλούτου· νὰ καταφρονῶμεν τὸν πλοῦτον, διὰ νὰ τιμηθῶμεν καὶ νὰ σωθῶμεν διὰ τῆς καταφρονήσεως τοῦ πλούτου καὶ τῆς συμφυοῦς αὐτῷ πλεονεξίας, μὴ λησμονοῦντες ὅτι «δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰσελεύσονται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ» (Ματθ. ΙΘ΄. 23).

## ΤΗ, ΠΕΜΠΤΗ, ΤΗΣ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ

*«Ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐκάθισεν » ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ».*

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ἀδελφοί μου Χριστιανοί, ἀφ᾽ οὗ ἐτελείωσε τὸ ἔργον τῆς ἡμετέρας ἀπολυτρώσεως, γενόμενος ἄνθρωπος καὶ ἀποθανὼν ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, ἀνελήφθη εἰς οὐρανούς, ἵνα καταλάβῃ τὴν δόξαν, ἣν καὶ πρότερον πρὸ πάντων τῶν αἰώνων κατεῖχεν. Τὴν τεσσαρακοστὴν λοιπὸν ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἐγέρσεως αὐτοῦ ἐμφανίζεται διὰ τελευταίαν φορὰν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, παραλαμβάνει τούτους καὶ φέρει εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. Ἐνταῦθα σταματᾷ, εὐλογεῖ τούτους καὶ *«ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς διέστη ἀπ᾽ αὐτῶν· καὶ ἀνεφέρετο εἰς » τὸν οὐρανόν».* Προηγοῦνται δὲ τούτου ὅπως ψάλλει ἡ Ἐκκλησία *«αἱ » οὐράνιαι τῶν Ἀσωμάτων τάξεις τὸ θαῦμα ἐκπληττόμεναι, καὶ τρόμῳ » συνεχόμεναι,* καὶ συνακολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ δίκαιοι τῆς Παλαιᾶς Δια-

θήκης, οὓς ἠλευθέρωσε τῶν δεσμῶν τοῦ Ἅδου· διασχίζει τοὺς οὐρανοὺς καὶ ἐξικνεῖται μέχρι τοῦ θρόνου τῆς Παναγίας Τριάδος, ὅπου ***ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρός***.

Τοιοῦτον τὸ μυστήριον τῆς Ἀναλήψεως, τοῦ ὁποίου τὴν ἀνάμνησιν ποιούμεθα σήμερον· μυστήριον τὰ μάλιστα παρήγορον δι' ἡμᾶς, διότι ὁ Σωτὴρ δὲν ἀνῆλθεν εἰς τοὺς οὐρανούς, ἵνα καταλάβῃ τὴν ἑαυτοῦ δόξαν, ἀλλ' ἵνα ταὐτοχρόνως προετοιμάσῃ καὶ δι' ἡμᾶς θέσιν. Ὁ οὐρανὸς ἦτο κεκλεισμένος διὰ τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πτώσεως τοῦ Ἀδάμ. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἠνέωξε τοῦτον καὶ εἰσελθὼν πρῶτος ἔδειξεν ἡμῖν τὴν ὁδὸν τὴν ἄγουσαν εἰς αὐτόν. Ἀλλὰ ποία ἡ μακαριότης ἡ περιμένουσα ἡμᾶς ἐν τῷ οὐρανῷ; Τοῦτο ἂς ἐξετάσωμεν σήμερον.

Οὐδέν, ἀδελφοί μου, μεγαλοπρεπέστερον τοῦ οὐρανοῦ, ὅταν κατὰ τὴν ἑσπέραν ὡραίας ἡμέρας, διασκορπίζῃ ἐπὶ τοῦ ὁρίζοντος τὰ χρυσίζοντα καὶ πορφυρᾶ κύματα αὐτοῦ, ἢ ὅταν ἐν καιρῷ γαληνιαίας καὶ μυροβόλου νυκτὸς λάμπῃ καὶ ἀκτινοβυλῇ ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον διὰ τῆς ἀκτινοβόλου λάμψεως τῶν ἀστέρων! Καὶ ἐν τούτοις πᾶν ὅπερ ἀκτινοβολεῖ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν εἶναι τὸ ἔξωθεν τοῦ οὐρανοῦ. Ἀλλ' ἐὰν τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ οὐρανοῦ εἶναι τόσον ὡραῖον, ποῖα ἆρά γε εἶναι ἡ ἐσωτερικὴ αὐτοῦ μεγαλοπρέπεια; Ὁποία δέ τις εἶναι ἰδίως ἡ ἐν τῷ οὐρανῷ βασιλεύουσα μακαριότης; Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἀφ' οὗ ἡρπάγη μέχρι τρίτου οὐρανοῦ, ἐπανελθὼν εἰς τὴν γῆν, ἐκήρυττεν ἔνθους, ὅτι ὀφθαλμὸς ἀνθρώπινος οὐδέποτε εἶδεν, οὔτε οὖς ἀνθρώπου ἤκουσε ποτε, οὔτε καρδία ἀνθρώπου ᾐσθάνθη ποτε, οὔτε γλῶσσα βροτεία δύναται νὰ ἐκφράσῃ καὶ παραστήσῃ ἔστω καὶ ἀτελῶς τὰ θαυμάσια ὅσα ὁ Θεὸς ἡτοίμασε διὰ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτόν.

Ἐνταῦθα ἐν τῷ οὐρανῷ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ αὐτοῦ κεῖται ἡ «*πόλις ἡ » μεγάλη, ἡ ἁγία Ἱερουσαλὴμ ἡ ἔχουσα τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ· καὶ ἡ ἐνδό» μησις τοῦ τείχους αὐτῆς ἴασπις· καὶ ἡ πόλις χρυσίον καθαρόν, ὁμοία » ὑάλῳ καθαρῷ. Καὶ οἱ θεμέλιοι τοῦ τείχους τῆς πολεως παντὶ λίθῳ τι» μίῳ κεκομημένοι· ὁ θεμέλιος πρῶτος ἴασπις, ὁ δεύτερος σάπφειρος, ὁ » τρίτος χαλκηδών, ὁ τέταρτος σμάραγδος, ὁ πέμπτος σαρδόνυξ, ὁ ἕκτος » σάρδιος, ὁ ἕβδομος χρυσόλιθος, ὁ ὄγδοος βήρυλλος, ὁ ἔννατος τοπάζιον, » ὁ δέκατος χρυσόπρασος, ὁ ἑνδέκατος ὑάκινθος, ὁ δωδέκατος ἀμέθυστος· » καὶ οἱ δώδεκα πυλῶνες δώδεκα μαργαρῖται. Καὶ ἡ πλατεία τῆς πόλεως » χρυσίον καθαρόν, ὡς ὕαλος διαφανής. Καὶ ἡ πόλις οὐ χρείαν ἔχει τοῦ » Ἡλίου οὐδὲ τῆς σελήνης, ἵνα φαίνουσιν ἐν αὐτῇ· ἡ γὰρ δόξα τοῦ Θεοῦ » ἐφώτισεν αὐτήν... καὶ νὺξ οὐκ ἔσται ἐκεῖ. Καὶ ὁ θρόνος τοῦ Θεοῦ καὶ » τοῦ ἀρνίου ἐν αὐτῇ ἔσται*». Τοιαύτη ἡ ἐπουράνιος Ἱερουσαλήμ, ὅπως εἶδε καὶ περιέγραψε ταύτην ὁ ἠγαπημένος τοῦ Χριστοῦ μαθητής, ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ἐν τῇ Ἀποκαλύψει αὐτοῦ. Ἐντὸς δὲ τοῦ μυστηριώδους τούτου ἀδύτου, τὸ ὁποῖον φωτίζει ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ, συγκεντροῦνται κατὰ ἱεραρχικὴν τάξιν αἱ μυριάδες τῶν μακαρίων Πνευμάτων· οἱ Ἄγγελοι, οἱ Ἀρχάγγελοι, αἱ Δυνάμεις, αἱ Ἀρχαί, αἱ Κυριότητες, οἱ Θρόνοι, τὰ Χερουβὶμ καὶ τὰ Σεραφείμ. Ἔπειτα ἔρχονται οἱ Πατριάρχαι, οἱ Προφῆται, οἱ Ἀπόστολοι, οἱ Μάρτυρες, οἱ Ὁμολογηταί, οἱ Ὅσιοι, αἱ Παρθένοι καὶ ἅπας ὁ χορὸς τῶν ἐπιγείων ἀγγέλων, οἱ ὁποῖοι ἐν τῇ σειρᾷ τῶν αἰώνων

ἐκόσμησαν τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν διὰ τῆς ἀγγελικῆς αὐτῶν πολιτείας καὶ προὐκάλεσαν τὸν θαυμασμὸν τοῦ κόσμου διὰ τοῦ ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ζήλου καὶ τῶν ἀγώνων αὐτῶν. Ἀλλ' ἡ πάντων τιμιωτέρα ἐνταῦθα καὶ ἐνδοξοτέρα εἶναι ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος. Ἰδού, ἀδελφοί μου, εἰς ποῖα σκηνώματα καλούμεθα οἱ πάντες ἵνα κατασκηνώσωμεν ἡμέραν τινά. Ποία ἄλλη μακαριότης τελειοτέρα ἀπὸ τοῦ νὰ κατοικῇ τις ἐν τοῖς σκηνώμασι τοῦ ζῶντος Θεοῦ, νὰ συναναστρέφηταί τις μετὰ τῶν Ἀγγέλων καὶ τῶν Ἁγίων, καὶ νὰ ἐπανευρίσκῃ μεταξὺ τούτων ὅλους τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους, ὅσοι διήγαγον ἐπὶ τῆς γῆς βίον ὅσιον καὶ ἐνάρετον, καὶ νὰ ἀπολαύῃ τῆς οὐρανίου μακαριότητος!

Ἀλλ' ὅλα ταῦτα εἶναι ἀκόμη τὰ προοίμια καὶ ἡ προαπόλαυσις τῆς μακαριότητος. Ἡ πλήρης, ἡ τελεία μακαριότης ἔγκειται ἐν τῇ ἀπολαύσει τῆς θέας τοῦ Θεοῦ. Ἐνταῦθα, ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, ὁ Θεὸς ἐμφανίζεται εἰς ἡμᾶς διὰ τῶν ἔργων αὐτοῦ, καὶ ἡμεῖς βλέπομεν Αὐτὸν ὡς ἐν ἐσόπτρῳ καὶ ἐν αἰνίγματι. Ἐν τῷ οὐρανῷ θὰ ἴδωμεν τὸν Θεὸν πρόσωπον πρὸς πρόσωπον. Ἐκεῖ, διὰ τοῦ θείου φωτός, θὰ ἴδωμεν τὴν ἄπειρον τοῦ Θεοῦ ἁγιότητα, τὸ πέλαγος τῆς ἀγαθότητος αὐτοῦ, τὸ θεῖον καὶ ἄρρητον κάλλος αὐτοῦ. Ὄχι δὲ μόνον τῶν ἀπείρων τοῦ Θεοῦ τελειοτήτων θὰ ἀπολαύσωμεν ἐκεῖ, ἀλλὰ καὶ θὰ ἀγαπήσωμεν τὸν Θεόν, θὰ ἀπολαύσωμεν τὸν Θεόν, ἐσόμεθα ἐν τῷ Θεῷ καὶ ὁ Θεὸς ἔσται ἐν ἡμῖν. Ἐν τῇ μετὰ τοῦ Θεοῦ δὲ ταύτῃ ἑνώσει θὰ εὕρωμεν τὴν ἀληθῆ ἡμῶν ἀνάπαυσιν καὶ τὴν ἀπόλαυσιν ὅλων τῶν ἀνεκλαλήτων ἀγαθῶν. Ἡ οὐράνιος λοιπὸν μακαριότης εἶναι ἡ πλήρης ἡ τελεία μακαριότης. Διὰ τὸν λόγον δὲ τοῦτον τόσον διακαῶς ἐπόθησε ταύτην ὁ προφητάναξ καὶ ἀνέκραζε, «*χορτασθήσομαι ἐν τῷ ὀφθῆναί μοι τὴν δόξαν σου*».

Ἀλλὰ τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς μακαριότητος, ἤ, ὅπως τις τῶν ἀρχαίων θεολόγων ἐκφράζεται, ὁ παράδεισος τοῦ παραδείσου, εἶναι ἡ τελεία βεβαιότης, ὅτι τῆς μακαριότητος ταύτης οὐκ ἔσται τέλος. Ἐν τῷ ἱερῷ Εὐαγγελίῳ ἀναγινώσκομεν, ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν παραλαβὼν ἡμέραν τινὰ τοὺς Ἀποστόλους Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην ἀνῆλθεν ἐπὶ τοῦ ὄρους Θαβώρ, ὅπου μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν. Τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἔλαμψεν ὡς ὁ Ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς· Ταὐτοχρόνως ἐνεφανίσθησαν ὁ Μωϋσῆς καὶ Ἠλίας, οἵτινες καὶ συνελάλουν μετ' αὐτοῦ. Ἐπὶ τῷ θεάματι τούτῳ οἱ Ἀπόστολοι κατεπλάγησαν, ὁ δὲ Πέτρος μὴ δυνάμενος νὰ συγκρατήσῃ τὴν παραφορὰν αὐτοῦ, ἀνέκραξε· «*Κύριε, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· εἰ θέλεις, ποιήσωμεν ὧδε τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν καὶ Μωσεῖ μίαν καὶ μίαν Ἠλίᾳ.*» Ὁ θεῖος Ἀπόστολος ἐπεθύμησε νὰ παραμείνῃ καθ' ὅλον αὐτοῦ τὸν βίον ἐν τῷ εὐλογημένῳ ἐκείνῳ τόπῳ, ὅπου ᾐσθάνθη ἑαυτὸν εὐτυχῆ, ὅπου ἡ καρδία αὐτοῦ ἀπήλαυσε ἀρρήτου εὐδαιμονίας. Ἀλλ' «*ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς*», καὶ τὰ πάντα αὐτοστιγμεὶ ἐξηφανίσθησαν. Δὲν συμβαίνει ὅμως τὸ ἴδιον καὶ διὰ τὴν οὐράνιον μακαριότητα. Ἡ μακαριότης αὕτη εἶναι αἰωνία. Θὰ παραταθῇ εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα. Ἐν τῷ οὐρανῷ δὲν χωρεῖ διάψευσις ἐλπίδος, οὐδεμία ὑπάρχει ἐκεῖ ἀλλοίωσις, οὔτε σκιὰ μάλιστα ἀλλοιώσεως. Ἡ εὐδαιμονία ἐκεῖ εἶναι ἀμετακίνητος καὶ καθαρά, εἶναι ποταμὸς ἀνεξάντλητος μακαριότητος καὶ

εἰρήνης. Ἐκ τούτου δύναται ἕκαστος νὰ κρίνῃ πόσον ἡ οὐράνιος μακαριότης εἶναι διάφορος τῆς ματαίας καὶ ψευδοῦς εὐδαιμονίας τοῦ κόσμου τούτου. Πόσον εἶναι διάφορος τῶν ἀπατηλῶν ἐκείνων ἡδονῶν, τὰς ὁποίας συνοδεύει ὁ ἀκοίμητος σκώληξ τῶν ἀνησυχιῶν καὶ τοῦ φόβου, τὰς ὁποίας ἀδυσωπήτως καταδιώκουσιν αἱ τύψεις τοῦ συνειδότος, τὰς ὁποίας ὁ κόρος καθιστᾷ ἀηδεῖς, καὶ τῶν ὁποίων τὸ ἀναπόδραστον τέρμα εἶνε ὁ θάνατος. Τὴν ἀληθῆ λοιπὸν εὐδαιμονίαν δὲν πρέπει νὰ ζητῶμεν ἐν τῇ κοιλάδι ταύτῃ τοῦ κλαυθμῶνος, διότι αὕτη εὑρίσκεται εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐκεῖ ἑπομένως πρέπει νὰ ἀνυψώσωμεν τὸν νοῦν καὶ τὰς καρδίας ἡμῶν· «Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας».

Ὁ ἐπίγειος οὗτος κόσμος οὐδὲν θέλγητρον παρουσιάζει δι᾿ ἐκεῖνον ὅστις προσηλώνει τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανόν. Πᾶν ὅ,τι ὁ κόσμος δύναται νὰ χορηγήσῃ ἡμῖν, τὰ ἀγαθά, αἱ τιμαί, αἱ ἀπολαύσεις εἶναι μηδὲν παραβαλλόμενα πρὸς τὰ ἄρρητα καὶ ἄφθιτα κάλλη τοῦ Παραδείσου. Οἱ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ζῶντες εἶναι ὅμοιοι πρὸς τοὺς ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ ζῶντας Ἰσραηλίτας, οἵτινες καθήμενοι ἐπὶ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ τῆς Βαβυλῶνος ἔκλαιον ἐνθυμούμενοι τὴν πατρίδα αὐτῶν. Καὶ ὅμως πόσον ὀλίγοι εἶναι σήμερον οἱ Χριστιανοὶ ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἀνυψώνουν τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν πρὸς τὸν οὐρανόν, τὴν ἀληθινὴν ἡμῶν πατρίδα! Ποῖος ἐξ ἡμῶν σκέπτεται σήμερον τὸν οὐρανόν; ποῖος ἐπιθυμεῖ τὸν οὐρανόν; ποῖος ἀγωνίζεται πρὸς κατάκτησιν τοῦ οὐρανοῦ; Οἱ πλεῖστοι καταγίνονται καὶ ἀφοσιοῦνται ἀτυχῶς εἰς μόνα τὰ πρόσκαιρα ἀγαθὰ τοῦ κόσμου τούτου, εἰς οὐδὲν λογιζόμενοι τὰ αἰώνια ἀγαθά. Πρὸς τούτους ὁ προφητάναξ Δαυῒδ ἀναφωνεῖ· «*Υἱοὶ ἀνθρώπων, » ἕως πότε βαρυκάρδιοι; ἵνα τί ἀγαπᾶτε ματαιότητα καὶ ζητεῖτε ψεῦδος;*» Ἀγνοεῖτε, Χριστιανοί μου, ὅτι «***οὐκ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν***; Ὅτι ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἐσμὲν ***ξένοι καὶ πάροικοι***; Ἀγνοεῖτε ὅτι παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐξήλθομεν, καὶ ὅτι οὐδὲν ἑπομένως ἐκ τῶν τοῦ κόσμου τούτου ἀγαθῶν θὰ δυνηθῇ νὰ προξενήσῃ ἡμῖν εὐχαρίστησιν, νὰ ἀνταποκριθῇ πρὸς τὸ μεγαλεῖον τῆς ἡμετέρας καταγωγῆς, πρὸς τὸ ὕψος τῆς ἡμετέρας κλήσεως; Ἐπειδὴ παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐξήλθομεν, διὰ τοῦτο, ἐὰν θέλωμεν νὰ ὦμεν μακάριοι, πρὸς τὸν Θεὸν ὀφείλομεν νὰ ἔχωμεν προσηλωμένον καὶ τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν ἡμῶν· «Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας».

Πρὸ παντὸς λοιπόν, ἀδελφοί μου, ἄς «***ζητῶμεν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ***». Ἄς ἀγωνισθῶμεν διὰ τῶν καλῶν ἡμῶν ἔργων, ἄς ἀγωνισθῶμεν διὰ ζωῆς ἐναρέτου καὶ ἁγίας νὰ εὐαρεστήσωμεν τῷ Θεῷ, ὅπως γίνωμεν ἄξιοι, ὅταν θὰ ἐγκαταλείψωμεν τὸν μάταιον τοῦτον κόσμον, ἵνα εἰσέλθωμεν εἰς τὰ σκηνώματα ἐκεῖνα τῆς ἀτελευτήτου μακαριότητος, τὰ ὁποῖα ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ᾿ ἡμῶν εἰς τὸν οὐρανὸν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν ἡτοίμασε τοῖς ἀγαπῶσιν Αὐτόν. Γένοιτο.